

Károly, ennek halála után Erdélyi Miklós hirdeti a kultúrát Szent László városában. A színház 100 éves jubileuma megünneplési eszméjét Naményi Lajos pendítette meg. Az ünnepélyt 1898. aug. 26-án tartották meg. Színre került Hatvany István: »A süketnéma, vagy a jókedvű pipás« c. 100 év előtti darabja. Ez alkalommal a »Fekete sas« épületébe ezen sorokat vették:

»E városban, ez épületben a színpadról elhangzott első magyar szó emlékére 1798. évi aug. 26. — 1898. évi augusztus 26. Hálás kegyelettel az úttörők iránt a Szigligeti-Társaság kezdeményezésére, Nagyvárad város közönsége.«

A nagyvárad Szigligeti-színház 1900. okt. 15-én nyílt meg. Az ünnepi prologuszt Sas Ede írta és Paulayné Adorján Berta mondta el. Aztán Várad Antal: »Új oltár« c. előjátéka következett. Azután: »Élőkép«, »Bánk bán«-ból és a »Szökött katona« és »Szultán«-operetből részek voltak műsoron. Befejezésül a »Hunyady László« operát adták elő. Csik Irén volt Szilágyi Erzsébet, Kalmár József pedig V. László.

1908. aug. 20-án nyílt meg az új nyári (Rhédey-kerti) színpad, melyet Erdélyi Miklós — az új igazgató — a kormány és a város hozzájárulásával építtetett. 1911-ben új, nagyobb színház építése gondolatával foglalkozott a város vezetősége. Az indítványban azzal okolták meg a második színház szükségességét, hogy a város rohamos fejlődésével szemben a tíz év előtt épült Szigligeti-színház nem képes a város színházlátogató közönségének igényeit kielégíteni. Kétszer annyi intelligens színházlátogató család volt Nagyváradon, mint amennyi az akkori viszonyok között bérlethez jutni képes volt. Az indítvány azt célozta, hogy Nagyvárad 400.000 korona költséggel még egy színházat építsen. Az érdekes művészeti tervvel Nagyvárad egész közönsége rokonszenvezett.

1913. ápr. 22-én megszüntették a színházi bizottságot, dr. György Ernő indítványára. A nagyvárad Szigligeti-színházban 1917. jún. 9-én Erdélyi Miklós színházigazgató hadikölcsön-napot rendezett. A nevezetes alkalommal Juricska Barna városi tanácsos nyitotta meg az estet, majd Beöthy László, volt kereskedelemügyi mi-

niszter méltatta az est jelentőségét. Az ezután megindult gyűjtés kétfélmillió négyszázezer koronát eredményezett. Ezen imponáló eredmény elsősorban Kereszty Kornél, Pásztor Ferenc, Szemere Miklós, dr. Popper Ákos, Gémes Frigyes, dr. Szemes Ferenc nagyvárad bankigazgatójának köszönhető; de kivették részüket a gyűjtésből a társulat nőtagjai is. Az est során egyébként művészi összeállítású kabaré szórakoztatta a közönséget.

1921. júl. havában Erdélyi Miklós igazgató lemondott a vezetésről, helyét átadta Parlaghy Lajos volt titkárnak. A színház 25 éves jubileuma 1925. okt. 15-én volt. Ez időben Gróf László volt az igazgató. — Itt van helye megemlíteni, hogy az 1911—14. évadokban Kondor Ernő, elsőrangú erővel és nívós műsorral, virágzó kabarét igazgatott. (Lásd még: Fekete sas és Rhédey Lajos címszavakat is.) (Erődi Jenő.)

Nagyvárad Takarékpénztár, 1873. április havában 100 frtot adományozott az épülő Népszínház részére.

Nagy Vince (losonci), színházigazgató, sz. 1855-ben, Szatmárt, megh. 1898. dec. 4-én, Polgárdiban. Mint fiatal bölcsész került a 70-es évek közepén a fővárosba s Evva Lajos színházigazgató pártfogása révén 1876-ban a Népszínház ellenőre lett. Itt megkedvelte a színházat s abbahagyva tanulmányait, 1881-ig a Népszínház kötelékében maradt, előbb mint ellenőr, később mint rendező. 1881-ben igazgatást vállalt Szegeden s oly kitűnő társulatot toborzott össze, aminő még azelőtt nem volt Szegeden. Később Budán és Debrecenben is volt igazgató, majd egy évi pihenés után Ditrői Mór reá bizta (1886.) a Thália-szövetkezet vezetését. Ennek feloszlása után Kolozsvárott rendező lett, azután pedig innen búcsút mondott a színháznak és a földművelésügyi minisztériumban hivatalnoki állást foglalt el, mint orsz. tejjgazdasági felügyelő. Koporsója felett Rákosi Jenő és Evva Lajos mondott búcsúztatót. Eltemették a kerepesi-temetőben.

Naiva (a latin: natus-ból, a. m.: vele született) a színházban szerepkör meghatározás oly színésznőnél, aki érzelmes, fiatal leányszerepek eljátszására van hivatva; régi